

Patiëntenvoorlichting

Behandeling van reumatische klachten en medicijnen

Abatacept per injectie

In overleg met uw reumatoloog start u binnenkort met het geneesmiddel Abatacept om uw reumatische klachten te behandelen. In deze folder vindt u uitleg over deze behandeling.

Deze folder vervangt niet de gebruiksaanwijzing bij het geneesmiddel.

Wat is Abatacept?

Abatacept zorgt ervoor dat de ontstekingen in uw gewrichten afnemen. Het geneesmiddel wordt onder andere voorgeschreven bij de volgende reumatische ontstekingsziekten:

- reumatoïde artritis
- juveniele artritis

Hoe werkt Abatacept?

Abatacept is een oplosbaar eiwit dat specifieke eiwitten op lichaamscellen herkent en zich daaraan bindt. Het middel verhindert daarmee de activiteit van T-lymfocyten. T-lymfocyten zijn specifieke witte bloedcellen die een rol spelen bij het ontstaan van ontsteking. Als de ontstekingen worden geremd, nemen ook de stijfheid, pijn en zwelling van de gewrichten ook af. Als de ontstekingen in uw gewrichten minder worden, is de kans op beschadigingen in de gewrichten ook kleiner. Hierdoor voelt u zich minder moe en kunt u beter functioneren in het dagelijkse leven.

Wanneer merkt u iets van de behandeling?

Het effect van Abatacept treedt over het algemeen op binnen 2 maanden op. Na 3 tot 6 maanden bespreekt de reumatoloog met u of het zinvol is om met dit geneesmiddel door te gaan.

Toediening door middel van injecties

U krijgt Abatacept toegediend via de zogenoemde voorgevulde injecties. Het toedienen kunt u in principe zelf doen. U krijgt hiervoor prikinstructies van uw reumaconsulent. U krijgt één keer per week een injectie met een dosis van 125 milligram, tenzij uw reumatoloog een andere dosering voorschrijft. U spuit de vloeistof onder de huid in. De reumaconsulent adviseert u op welke dag, tijdstip en plaats u het beste kunt prikken.

Lukt het niet om uzelf injecties te geven?

Misschien vindt u het lastig om de injecties zelf toe te dienen. Dan kan uw partner, een familielid of andere naaste dit ook voor u doen. Hij of zij krijgt dan prikinstructies van de reumaconsulent. Als dat ook niet mogelijk is, komt een verpleegkundige bij u thuis.

Mogelijke bijwerkingen

Bijwerkingen die het meest voorkomen (meer dan 10%):

- milde infecties van de bovenste luchtwegen zoals verkoudheid en bronchitis

Bijwerkingen die het minst vaak voorkomen (1-10%):

- hoofdpijn en duizeligheid
- misselijkheid, buikpijn, diarree
- leverfunctiestoornissen
- verhoging van de bloeddruk
- infecties zoals koortslip en gordelroos, blaas ontsteking
- zweertjes in de mond (afters)
- huiduitslag, jeuk

Bijwerkingen die zelden voorkomen (minder dan 1%):

- tijdens de behandeling zijn zelden ernstige infecties beschreven. Als u klachten of symptomen heeft die kunnen passen bij een ernstige infectie zoals onder andere hoge koorts, ernstige kortademigheid of hoesten, overleg dan met uw (huis)arts/verpleegkundig reumaconsulent

Krijgt u (één van) deze klachten? Neem dan contact op met de polikliniekassistente van de polikliniek reumatologie. Dat kan op werkdagen van 9:00 – 16:30 uur. Zij bespreekt uw klachten dan met uw reumatoloog of reumaconsulent:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3250
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6902

Buiten kantoor tijden, 's nachts of in het weekend kunt u bij dringende klachten contact opnemen met de huisartsenpost bij u in de buurt.

Maatregelen om infecties te voorkomen

Abatacept beïnvloedt de afweer. U bent daardoor tijdens de behandeling gevoeliger voor infecties. Uit voorzorg nemen wij de volgende maatregelen:

- Mantoux-test/IGRA test en longfoto
In het verleden is bij een klein aantal patiënten tijdens behandeling tuberculose ontstaan. Dit gebeurde vooral bij patiënten die al eens tuberculose hadden gehad. Om dit te voorkomen worden alle patiënten die met Abatacept gaan starten, eerst getest op een eventuele vroegere besmetting met tuberculose. U krijgt hiervoor een Mantoux-test/IGRA-test (huidtest) en er wordt een röntgenfoto van de longen gemaakt.

- hepatitis B en C

U wordt van te voren getest op de virusinfectie hepatitis B en C

Wat kunt u zelf doen om infecties te voorkomen?

U kunt ook zelf infecties helpen voorkomen. Onder andere door te zorgen voor goede hygiëne. Verder is het belangrijk dat u zichzelf voor elke injectie de volgende 10 vragen stelt:

1. heeft u ergens wondjes? (Bijvoorbeeld door knippen van teennagels, (steen)puisten, ontstekingen in de mond bv bij de tanden, huidbeschadiging of uitslag)
2. heeft u koorts?
3. heeft u tekenen van verkoudheid? Last van hoest? Keelpijn? Benauwdheid? Voorhoofdsholteontsteking?
4. heeft u diarree?
5. heeft u tekenen van een blaasontsteking, bijvoorbeeld pijn bij plassen?
6. gebruikt u antibiotica?
7. bestaat de kans dat u binnenkort wordt geopereerd of dat u behandeld wordt door de tandarts?
8. heeft u bijwerkingen gehad na het vorige infuus?
9. bent u van plan naar het buitenland te gaan of bent u pas in het buitenland geweest? Welk gebied?
10. bent u zwanger of heeft u een kinderwens? (Dit geldt zowel voor mannen als vrouwen)

Kunt u 1 of meer van deze vragen met 'ja' beantwoorden? Neem dan van tevoren thuis contact op met poli reumatologie. Zo nodig vindt overleg plaats met de reumaconsulent. Het kan zijn dat de toediening van de injectie uitgesteld moet worden.

Controles

Uw bloed wordt uit voorzorg regelmatig onderzocht. Zo kunnen we het ontstaan van leverfunctiestoornissen of afname van witte bloedcellen of bloedplaatjes vroegtijdig opsporen. U hoort van de reumaconsulent of reumatoloog als dit nodig is.

Na circa 6 weken belt de reumaverpleegkundige u om te horen hoe het gaat. Na 3 maanden komt u weer voor controle bij de arts en reumaverpleegkundige, om het effect te bepalen en de nieuwe injecties te plannen.

Heeft u diabetes? Leest u onderstaande informatie dan goed door

Als u een bloedglucosesysteem gebruikt gebaseerd op glucose dehydrogenase pyroloquinone (GHD-PQQ), dan heeft de maltose in Abatacept invloed op uw glucosemeting. Op de dag van de behandeling

met Abatacept geeft uw meting hierdoor een onjuiste, verhoogde meting van de bloedglucose waarden. U kunt uw insuline daarom niet doseren aan de hand van de glucosemeting.

Gebruik van andere geneesmiddelen

In het algemeen is Abatacept veilig in combinatie met de meeste geneesmiddelen. Het is van belang dat uw behandelend arts weet welke medicijnen u gebruikt, inclusief medicijnen die u zonder recept koopt. Zo kunt u ongewenste combinaties van geneesmiddelen voorkomen.

Operatie of behandeling bij de tandarts? Laat het weten!

Wordt u binnenkort in het ziekenhuis geopereerd of behandeld bij de tandarts? Geef dit dan altijd aan uw reumatoloog door. In overleg moet u dan tijdelijk stoppen met Abatacept. Geef ook aan uw tandarts en/of andere behandelend artsen door dat u wordt behandeld met Abatacept. Zij kunnen dan rekening houden met uw verhoogde risico op infecties tijdens of kort na de ingreep.

Is de operatiewond goed genezen en heeft u geen klachten die kunnen wijzen op een infectie? Dan kunt u in overleg met uw reumatoloog weer starten met Abatacept.

Zwangerschap en borstvoeding

Bent u zwanger of wilt u zwanger worden? Gebruik dan geen Abatacept. Wacht ook tenminste 5 maanden met een eventuele zwangerschap na afloop van de behandeling. Dit geldt zowel voor vrouwen als mannen. Gebruik in die periode een geschikt en betrouwbaar voorbehoedsmiddel.

Het is niet bekend of Abatacept in de moedermelk terechtkomt. Om dit hoe dan ook te voorkomen, mag u geen Abatacept gebruiken als u borstvoeding geeft.

De grieprik en vaccinaties voor een verre reis

Wij adviseren u bij het gebruik van dit geneesmiddel u jaarlijks te laten vaccineren met het griepvaccin via uw huisarts. Verzwakt levende vaccins (zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts, tyfus, BCG, oraal poliovaccin) mogen niet gegeven worden. Dit kan ook gevolgen hebben voor reizen, waarbij vaccinaties nodig zijn. Gaat u op reis naar het buitenland en heeft u vaccinaties nodig? Informeer bij de GGD welke vaccinaties u precies nodig heeft en bespreek dit daarna tijdig (minimaal 6 maanden tevoren) met uw reumatoloog.

Medicijnpaspoort en medische verklaring

We adviseren u om een medicijnpaspoort mee te nemen als u op reis gaat. Deze is verkrijgbaar bij uw apotheek. Voor reizen naar het buitenland heeft u een medische verklaring nodig. U kunt deze verklaring aanvragen bij uw reumaconsulent.

U kunt Abatacept zonder problemen meenemen naar Europese landen, de Verenigde Staten en Australië. Gaat u naar Azië, Afrika en/of Zuid-Amerika? Overleg dan eerst met uw apotheek.

Hoe bewaart u Abatacept veilig?

U bewaart Abatacept op de volgende manieren veilig:

- bewaar Abatacept in de koelkast bij 4 tot 8 graden Celsius. Voorkom bevriezing, plaats de injectiespuiten niet tegen de achterwand van de koelkast of ter hoogte van het vriesvak
- bewaar Abatacept voor bescherming tegen licht altijd in de originele verpakking
- gaat u op reis? Bewaar Abatacept dan in een koeltasje
- reist u met het vliegtuig? Zorg dan dat Abatacept niet bevroest, neem het altijd mee in uw handbagage en beslist niet in het bagageruim van het vliegtuig. Vraag het cabinepersoneel of Abatacept in de koeling mag of dat zij de koelelementen opnieuw willen invriezen
- de vloeistof in de injectiespuit moet helder zijn. Als u deeltjes in de vloeistof ziet, kunt u Abatacept niet meer gebruiken
- Abatacept is houdbaar tot de laatste dag van de aangegeven maand. Deze staat vermeld op de spuit

Uw vragen

Met vragen over uw aandoening en de behandeling kunt u op werkdagen van 8:30 tot 16:30 uur contact opnemen met de polikliniek reumatologie:

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 3250, mail reumaconsulentalkmaar@nwz.nl
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6902, mail reumaconsulentdenhelder@nwz.nl

Meer informatie vindt u ook op de website van het Reumafonds, www.reumafonds.nl.